

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА МОДРИЧА-НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКА УПРАВА-ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ
И ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
МОДРИЧА

Видованска број 1, 74480 Модрича, Тел/Факс: 053/ 810-511 и 810-433, www.modrica.ba, e-mail: nprivreda@modrica.ba

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А
о условима и животу омладине на подручју општине
Модриче

Увод

Законом о омладинском организовању Републике Српске (Службени гласник РС број: 98/04, 119/08 и 1/12) утврђени су општи интереси и програми у области омладине, оснивање, удруживање омладинских организација, дјелатности, имовина и финансирање, права и обавезе, стручни рад и усавршавање, омладинске манифестације, међународна омладинска сарадња, информисање и тијела за развој омладинске политике.

Под омладином и младима се овим законом дефинишу лица старосне доби од 15 до 30 година.

Брига о омладини је од општег интереса за Републику, који се остварује уређивањем и стварањем услова за омладинско организовање и бригу о омладини, те доношењем и реализацијом утврђеног документа Омладинске политике на републичком и општинском нивоу.

Програмом рада Скупштине општине Модрича планирана је и израда „Информације о условима и животу омладине на подручју општине Модрича“. Ова информација је уско везана са „Информацијом о реализацији Омладинске политикеу 2020. години“, која је једногласно усвојена на настављеној 7. сједници 08.10.2021. године

Омладинска политика представља документ који Република или јединице локалне самоуправе доносе у циљу побољшања положаја и рјешавања утврђених проблема младих у Републици Српској. То је документ са јасно дефинисаним програмским циљевима, механизмима и роковима за њихову реализацију, одговорним институцијама и организацијама, партнерима, те неопходним финансијским средствима и њиховим изворима, а у складу са јасно дефинисаним областима од интереса за младе¹.

Омладинском политиком из претходног члана, уређују се основни циљеви, правци развоја и задаци у омладинском сектору, као што су питања: васпитање младих, његовање моралних, естетских, културних и спортских вриједности, развијање физичких и духовних

¹ Закон о омладинском организовању (Сл. гл. РС 98/04, 119/08 и 1/12)

вриједности личности, свијест о хуманистичким вриједностима, личној и друштвеној одговорности, социјално – здравственој заштити, запошљавању, екологији и др.

Приоритети младих људи се огледају у сљедећих неколико подручја:

- Образовање
- Запошљавање
- Активно учешће, спорт и слободно вријеме младих
- Здравље

Стање положаја младих како у нашој општини тако и на подручју читаве Републике Српске се може пратити кроз њихов третман у горе наведеним областима.

Образовање

Уз запошљавање и економију, образовање и обука су најважнији елементи којима се одређује економски и социјални положај младих, те најважнији елементи политика према младима. Као што је и дефинисано Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, образовање је једно од основних људских права.

Кључни изазови на овом пољу су:

- Лоша повезаност образовног сустава са сектором рада и запошљавања, односно тржиштем рада.
- Образовни систем је базиран на настави без практичне компоненте у образовању.
- Некомпатибилност образовања са потребама на тржишту рада.

У нашем средњошколском центру „Јован Цвијић“ ове године по први пут од оснивања није уписан ни један разред гимназије. Млади се све више опредељују за друге стручне школе, као што су рачунарска информатика, цнц оператери и томе слично. Велик број ученика уписује и медицинску школу. У табели 1. приказан је број ученика и занимања која су уписали у овој школској години.

ЗАНИМАЊЕ	ПЛАН УПИСА	ЈУНСКИ УПИСНИ РОК НАКОН БОДОВАЊА У ДРУГО ЗАНИМАЊЕ	ВИШАК ИЛИ МАЊАК
ГИМНАЗИЈА – ОПШТИ СМЈЕР	24	4	-20
ТЕХНИЧАР ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКЕ	24	24	
ТЕХНИЧАР РАЧУНАРСТВА И ПРОГРАМИРАЊА	24	25	
АУТОЕЛЕКТРИЧАР	24	24	
ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР	24	24	
АГРОТЕХНИЧАР	24	16	-8
АГРОПРОИЗВОЂАЧ „дефицитарно занимање“	24	5	-19
УКУПНО	168	122	-46

Табела 1. Уписани ученици у ЈУ СШЦ „Јован Цвијић“

Разлог горе наведеног стања је тај што млади виде могућност да по завршетку средње школе могу прије да дођу до посла, ако упишу занимања која су сада актуелна. Још један можда и највећи разлога што млади уписују стручне школе је тај што већина младих жели да напусти нашу државу. Проблем напуштања младих из својих држава имају све земље у окружењу.

Већина младих сматра да је образовни систем базиран на настави без практичне компоненте у образовању. Највећи број наших средњошколаца праксу обавља у предузећу ПИМС које се налази у Оцаку.

Након завршеног средњег образовања велики број наших ученика уписује факултете. Општина Модрича сваке године расписује конкурс за додјелу студентских стипендија. Тренутно општина на платном списку има 179 стипендиста за које ће у овој години бити издвојено око 190.000,00 КМ.

Запошљавање

Незапосленост младих представља велики проблем у читавој БиХ. Према подацима ЈУ Завода за запошљавање Републике Српске – биро Модрича у августу мјесецу број незапослених особа у нашој општини износи је 1246, од тога је 399 младих незапослено старости од 18-30 година.

Незапослени по годинама	Број незапослених
15-18	0
18-20	75
20-24	124
24-27	104
27-30	96
Укупно	399

Табела 2. Незапослени по годинама

На основу података од укупног броја незапослених лица који се воде на евиденцији завода 32% чине млади старосне доби од 18 до 30 година.

Незапослени остали	Незапослени млади
847	399

Дијаграм 1. Процентуална незапосленост младих према евиденцији завода у Модричи

Млади који су запослени незадовољни су и висином личних примања. Већина њих сматра да лична примања не могу да задовоље њихове основне потребе. Многи од младих не могу себи да приуште средства за куповину стамбеног објекта. Због тога највећи број младих живи још са својим родитељима или као подстанари.

У области запошљавања и образовања младих успјешно је у 2020. години реализовано неколико активности на подручју наше општине

Подршка маргинализованим групама жена у развоју бизниса

USAID и Општина Модрича су потписали уговор о сарадњи на провођењу Програма подршке маргинализованим групама жена. Удруженим средствима је формиран Предузетнички фонд из кога ће се финансирати бизниси жена из категорије маргинализованих група. Укупна средства Фонда су износила 50.000,00 КМ (по 25.000,00 КМ су издвојили Општина Модрича и USAID) а износи за које се могло аплицирати су од 5.000,00 -10.000,00 КМ.

Општина је 15.06.2020.године објавила јавни позив за додјелу средстава за финансирање бизниса жена.

Право учешћа на јавни позив су имале жене жртве насиља, самохране мајке, незапослене младе жене млађе од 35 година, жене са инвалидитетом или с дјететом с инвалидитетом, те жене које су на неки други начин маргинализоване.

Пет пријављених кандидаткиња је испуњавало критерије Јавног позива, те је свим кандидаткињама одобрен максималан износ финансирања бизниса у износу од по 10.000,00 КМ. Двије кориснице гранта су жене млађе од 30 година.

Млади већ дужи низ година имају прилику кроз програм Омадинска банка Модрича, чији партнери су Општина Модрича и Фондација Мозаик, аплицирати за средства за реализацију пројеката и покретање микро бизниса. Ове године је успјешно покренут један микробизнис у нашем граду. Двије младе особе су уз помоћ финансијских средстава успјешно покренули салон љепоте у нашем граду.

Активно учешће, спорт и слободно вријеме младих

Активно учешће младих представља однос младих према друштву. Млади остварују своја права кроз учешће у политичком животу и процесу доношења одлука, учешће у економским, културним и другим активностима.

Програм Омладинска банка (скр. ОБ) је основан по узору на Омладинску банку Сјеверне Ирске. Фондација Мозаик је заједно са Општином Модричом покренула програм Омладинске банке још од 2008. јер вјерујемо да су млади људи садашњост, а не само будућност наше земље.

Кроз провођење пројеката вриједности до 1.500 КМ и конкретан рад на унапређењу својих заједница, млади стичу лидерске и практичне вјештине, а сваки корак напријед гради њихово самопоуздање и елан за нове радне подухвате.

По броју успјешно проведених пројеката, броју волонтера, броју партнера и локалних донатора, ово је најуспјешнија Омладинска банка у свијету и један од најрелевантнијих програма за младе на Балкану.

Општина Модрича је у сарадњи са фондацијом Мозаик од 2008. године до 2021. године до сада одобрила укупно **154** пројекта вриједности око **470.000,00 КМ**, који су успјешно реализовани. У реализацију 153 пројекта ангажовано је преко 1.950 волонтера који су утрошили око 30 000 волонтерских часова. Преко 80% волонтера су чинили млади.

На подручју наше општине активно је 31 спортско друштво. Највећи број клубова су фудбалски. Укупан број регистрованих играча према подацима Општинског фудбалског савеза је 903, од тога су 90 % млади. И у осталим спортским колективима је индетична ситуација.

Млади су задовољни и садржајем спортова у нашој општини. Потребно је радити на опремању отворених полигона савременим спортским реквизитима.

Велики број младих дио свог слободног времена проводи у кафићима и на друштвеним мрежама.

Здравствена заштита младих

Млади у БиХ се на овом пољу сусрећу с бројним ризицима а најинтензивнији су:, погоршани услови живота, повећана злоупотреба психоактивних супстанци, алкохола и дуканских производа, лоше ментално здравље, лоше физичко здравље проузроковано небављењем спортом, вршњачко насиље, неинформираност о сексуално репродуктивном здрављу, ХИВ/АИДС и сексуално преносивим инфекцијама и др.

Највећи проблеми младих везани за здравље произилазе из недовољне информисаности и непостојања систематских прегледа у школском систему. Млади ријетко посјећују здравствене установе у циљу обављања редовних систематских прегледа.

ЈУ СШЦ „Јован Цвијић“ сваке школске године одржава за своје ученике разна предавања везана за здравље. Предавачи су доктори и стручњаци који својим искуством и знањем могу активирати младе да више воде рачуна о свом личном здрављу.

Закључак

Брига о омладини је од општег интереса како за Републику тако и за нашу општину. Општина Модрича има усвојен обавезни стратешки документ Омладинску политику. У уводном дијелу смо напоменули да је Програмом рада Скупштине општине Модрича планирана је и израда „Информације о условима и животу омладине на подручју општине Модрича“. Ова информација је уско везана са „Информацијом о реализацији Омладинске политике у 2020. години“, која је једногласно усвојена на настављеној 7. сједници 08.10.2021. године.

Омладинска политика општине Модрича представља документ који плански и стратешки прилази рјешавању проблема и задовољавања потреба младих у Модричи. Средства из буџета општине Модрича за реализацију ставки из Омладинске политике ће се планирати за сваку годину трајања документа.

Провођењем политике и у њој предвиђених планова дјеловања у четири различите области омогућује се циљан и сврсисходан приступ унапређењу положаја младих на подручју општине Модрича. Већина активности које су биле планиране прошле и почетком ове календарске године нису могле бити реализоване због пандемије која је изазвана појавом вируса корона.

Документ Омладинска политика је доступан на званичној страници општине Модрича.